ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and M Winnipeg, Man., Ca

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. —— Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 141 (1194). ЧЕТВЕР, 29. ЛИСТОПАДА 1928. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, NOVEMBER 29th, 1928. No. 141 (1194). VOL. X.

The Prowincial Library City

КАМПАНІЯ ЗА ОРҐАНІЗУВАННЯМ КРАВЦІВ У ВІННІПЕҐУ.

Індостріял Юніон оф Нід'л Трейдс Воркерс оф Канада розпочала кампанію за орґанізуванням кравців у Вінніпеґу. Ця орґанізація була сформована кілька місяців тому як незалежна від американських юній і має прилучитися до Всеканадійського Конґресу Праці.

Індостріял Юніон оф Нід'л Трейдс Воркерс оф Канада вже заснувала свої відділи в Монтреалі, Торонто й Вінніпеґу й обіймає кожну галузь кравецької індустрії цеї країни. У Вінніпеґу засновано пару місяців тому юнію робітників, що шиють плащі, а також шапочників, і тепер приготовляються пляни для широкої кампанії за орґанізуванням всіх неорґанізованих робітників індустрії в цім місті.

Краєвий орґанізатор юнії, Дж. Б. Залсберґ, прибув до Вінніпеґу наглядати за кампанією. Перший великий масовий мітінґ кравців скликається на вівторок, 4. грудня, на 8. годину вечером в Либерті Темпл, Салтер і Прічард. В додатку до краєвого орґанізатора, на цім масовім мітінґу будуть також промовляти інші представники канадійського робітничого руху в Вінніпеґу.

НАЙВИЩИЙ СУД ВІДКИНУВ ЗАКОН ПРО МІНІМАЛЬНУ ПЛАТНЮ.

ОТТАВА, 16. листопада. — Канадійський найвищий суд уневажнив закон про мінімальну платню, виданий Мейл Минимум Вейдж Бордом Бритіш Коломбії, який установив найменше 40 центів платні на годину для всіх деревних робітників у тій провінції.

Над цею справою ішов спір від 1926 року, коли Інтернешинел Тимбер Ко. відмовилася платити 40 центів на годину для робітників у кухнях в лісових кемпах, а під цим претекстом старалася платити менше для всіх інших робітників.

Це є прикладом, як можна крутити законом на всі боки, коли протягом років справу відсилається з одного суду до другого. Суддя на першій росправі признав рацію компанії, провінціональний апеляційний суд скасував це рішення, а тепер найвищий суд скасував рішення апеляційного суду.

Уплине ще більше років, бо справа піде тепер до Приві Кавнсил в Анґлії, найвищого трибуналу в імперії.

СМЕРТЬ ДВОХ РОБІТНИКІВ.

МОНТРЕАЛ, 26. листопада. — При праці на кораблях у місцевім порті згинуло в суботу двох робітників. Один з них мав 69 років, а другий 33.

ПРОВІДНИК МАКЕДОНЦІВ ЗАГРОЖУЄ БОЛГАРСЬКОМУ УРЯДОВІ.

ВІДЕНЬ, 22-го листопада. — Вожд македонських сепаратистів Іван Михайлов змобілізував усі свої повстанські сили й рушив на столицю Болгарії, Софію. Населення міста в розпуці. Публичні установи охороняються сильними військовими відділами. Кабінет міністрів скликано на надзвичайну нараду. Загально відомо, що більшість болгарської армії та вищих урядників симпатизують з повстанцями.

Повстанці захопили місто Петрич. На всім своїм шляху вони залишають на деревах по обох боках дороги повішених Македонців, що належать до ґрупи Протогорева, який зістав убитий минулого літа за свою угодовську політику.

Михайлов грозить у короткім часі захопити столицю Софію. Населення так стероризоване, що виконує всі вимоги повстанців без найменшого спротиву.

СОФІЯ, 23-го листопада. — Оснувавши свою головну кватиру в Петричу, Іван Михайлов вислав до болгарського уряду листи, в яких загрожує смертю міністрам, що є противні македонській самостійности. Думають, що він може захопити столицю в свої руки при допомозі численних повстанських відділів, хоч проти нього й вислано військо та обсаджено Софію військом з інших залог.

Охорона болгарських міністрів зміцнена вдвоє. Побоюються, що загориться завзята горожанська війна, як тільки Михайлов буде проявляти більшу активність.

ЛАВА ПРИСЯГЛИХ ПРИЗНАЛА ВИННИМИ 25 СТРАЙКЕРІВ.

НЮ БЕДФОРД, Мас. — На підставі зізнань поліції лава присяглих признала винними в "конспірації нарушення міських законів" і в "конспірації заколочення спокою" 25 провідників страйку 28,000 текстільних робітників. Є це перша ґрупа з 622 страйкерів, обвинувачених в участи в 6-місячнім страйку.

Серед признаних винними є Алберт Вайсборд, секретар нової юнії текстільників; Фред Біденкап, директор допомоги страйкерам, і Пол Кроч, відомий жовнір-комуніст.

Росправа проти інших з 622 обвинувачених розпічнеться на днях. Присудів для признаних винними ще не проголошено. Обвинувачених боронить Міжнародня Робітнича Оборона.

МАЙНЕРІ ГИНУТЬ ЯК МУХИ.

В місяці вересні в копальнях Злучених Держав згинуло при праці 148 майнерів. За перших девять місяців 1927 року було убитих 1,580 майнерів.

ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО ОПРОКИДУЄ БРЕХНІ ПРО РАД. СОЮЗ.

ВАШИНҐТОН, 22. листопада. — Борис Е. Сквірський, директор Радянського Інформаційного Бюра, видав заяву, в якій заперечує найновіші брехні про Радянський Союз, що появилися в американській та анґлійській пресі, себто про "селянські повстання", "голод в містах" та "неминуче банкроцтво більшовицької держави".

Урожай минулого літа, каже Сквірський, був на яких 500,000 бушлів більший, ніж 1927 року, і дорівнює передвоєнному. Селяни продають своє збіжжя в більшій кількості і по більшій ціні, ніж минулого року. Вони мали також добрий збір буряків і бавовни цього року.

"Це правда", каже Сквірський, "що деякі розперезані куркулі, що стали спекулянтами й посередниками за старого режіму, саботажують податкові пляни, що є в користь бідніших селян, як також перешкаджають поширюванню освіти в селах. Особливо виступають вони проти селькорів, що викривають їхні здєлки і спроби саботажувати нові культурні інституції по селах".

Радянські фінанси є тепер в ліпшім стані, ніж колибудь від часу війни, заявляє Сквірський. Індустріяльна продукція збільшилася на 20 проц. в минулім році й перевищила довоєнну на 25 проц. Вартість урожаю найбільша від часу війни.

Що-ж до "сепаратистичної революції" на Україні, то про це нема що й згадувати, бо ця "революція" робиться на сторінках капіталістичної преси майже кожної осени.

Минулого року з Румунії розпущено брехливі історії про те, що підчас "здавлювання повстання" знищено було цілком пять українських міст. Американські кореспонденти негайно виїхали, щоб подивитися власними очима на ці "руїни", але що вони побачили? Ніхто нічого не знав і не чув на місці про жадні повстання.

Ґазетні сплетні про "неминучий упадок більшовиків" розсилаються заінтересованими чинниками з метою пошкодити радянським кредитам за кордоном, говориться в заяві. "Недавне значне збільшення американсько-радянської торговлі й тісніші взаємини між американськими діловими фірмами а радянськими орґанізаціями викликали розпучливу активність серед фабрикантів брехонь".

СКЛАД НОВОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.

В наслідок міських виборів у Вінніпеґу, що відбулися минулої пятниці, в новій міській раді на 1929 рік буде засідати один комуніст, сім алдерменів з незалежної партії праці й 10 буржуазних алдерменів. Мейором міста буде Ден МекЛін, консерватист, вибраний через аклямацію. Склад міської ради буде такий:

Перша варда. — Алдермени з незалежної партії праці: С. Дж. Фармер, В. Б. Лов; буржуазні алдермени: А. Р. Ленерд, Е. Т. Ліч, С. С. Кеннеді, Е. Д. Гонімен.

Друга варда. — Алдермени з незалежної партії праці: Т. Флай, Дж. Симпкін; буржуазні алдермени: Дж. А. МекКерчер, Ф. Г. Дейвідсон, Т. Бойд, Дж. О'Гейр.

Третя варда. — Комуністичний алдермен: В. Н. Колісник; алдермени з незалежної партії праці: В. Б. Симпсон, Р. Дорвард, Дж. Блумберґ; буржуазні алдермени: Ф. Ф. Палмер, Дж. А. Беґ.

РІЖНІ ВІСТИ

АНҐЛІЯ ТВОРИТЬ ДОМІНІЮ В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ.

ЛОНДОН, 23. листопада. — "Дейлі Експрес" повідомляє, що Анґлія почала робити заходи, щоб злучити Танґанайку, Кінію та Юґанду в одну північно - африканську домінію. Танґанайка раніш була німецькою кольонією, а тепер на підставі мандату Ліґи Націй находиться під правлінням Анґлії.

Нова домінія буде територіяльно майже в осьмеро більше від Анґлії, а населення буде мати поверх 10 міліонів.

ІНДІЙСЬКІ СТУДЕНТИ ПРОТИ КОМІСІЇ САЙМОНА.

ДЕЛҐІ, Індія, 22. листопада. — Кількасот студентів у школах і колеґіях розпочали вчера страйк в симпатії до всекраєвого бойкоту британської комісії Саймона.

Звідомлення до Делгі з численних міст кажуть, що подібну акцію розпочато або задумується розпочати також в інших центрах.

З Калькути, Мадрасу й Бомбею повідомляють про велике напруження серед тамошніх робітників.

ЗАСТРІЛИВ ЖІНКУ Й СЕБЕ ЧЕРЕЗ БЕЗРОБІТТЯ.

НЮ ЙОРК, 20. листопада.— Джозеф Ґеліленд, 62-літній робітник, опинився без роботи й попав у таку роспуку, що в приступі хвилевого божевілля застрілив свою 52-літню жінку, мало-що не пострілив свою дочку, а відтак застрілив себе самого.

СТРАЙК ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ У ФІНЛЯНДІЇ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС, Фінляндія, 22. листопада. — Страйк фінляндських докових робітників продовжається тут помимо становища влади, яка за всяку ціну старається розбити страйк.

Хоч докові робітники є вже на страйку через пять місяців, вони не думають здатися в своїй боротьбі за колективне умовлювання. В теперішній час нема ніяких виглядів на полагодження страйку.

КАНДИДАТ НА КОРОЛЯ.

"Тел. Уніон" повідомляє, що в політичних колах Мадярщини зачувати, будьто би бувший архикнязь Альбрехт буде коронований на мадярського короля.

МАСОВІ ЕКЗЕКУЦІЇ КОМУНІСТІВ У КИТАЮ.

ШАНҐАЇ, 23. листопада. — Масові арештування й екзекуції комуністів продовжаються в багатьох китайських містах. У Ганчові, в провінції Гунан, страчено сімох комуністів та арештовано 18 студентів за приналежність до китайської Комуністичної Партії.

З Кантону наспіли відомости, що 13 комуністів арештовано на китайськім воєннім кораблі. Їх життя також загрожене в руках кумінтанських мілітаристів.

ОДНОГО КОМУНІСТА УБИТО І КІЛЬКОХ РАНЕНО.

ПРАГА, Чехословаччина, 26. — На комуністичнім мітінґу в Берегові, на Прикарпатській Україні, прийшло сьогодні до сутички між зібраними робітниками а поліцією та жандармами, в якій одного комуніста й одного жандарма убито а кількох комуністів поранено. Остаточно поліції наспіла допомога й вона здавила комуністичні розрухи.

ЗАГИНУЛО 10 РОБІТНИКІВ ШУКАЮЧИ РОБОТИ.

Вісімдесять миль на північ від Флин Флон у північній Манітобі загинуло 10 робітників, переважно українських, які шукали за роботою і заблудили. Вони вибралися пішки до місця, де будується вейр-гавз, бо в цю пору не можна дістатися туди човном. По шістьох днях їх знайшли другі робітники, що також шукали за роботою. Вісім з них були засипані снігом, а двох знайдено в воді. Трупів привезено до Ді Пес. Про траґічну смерть 10 робітників росказав нам товариш, який отримав цю вістку з Ді Пес.

113 МІЛІОНІВ РУБЛІВ НА ДОПОМОГУ СЕЛЯНАМ.

ХАРКІВ. — Народній комісаріят земельних справ виасиґнував цього року 113 міліонів рублів на допомогу незаможним селянським господарствам. Около два міліони незаможницьких господарств звільнено від податку. На поліпшення сільського господарства буде витрачено 5,200,000 рублів.

В СОФІЇ УБИТО БУВШОГО ШЕФА ПОЛІЦІЇ.

БІЛГОРОД, 21-го листопада. — Війна між двома ґрупами македонських революціонерів треває далі. В одній з крамниць у центрі міста Софії вбито бувшого начальника софійської поліції Пелева та його приятеля склепаря.

Ближчі причини вбивства Пелева невідомі, бо він уже давно відійшов від активної політики. Але безсумнівно, що він і його приятелі були вбиті членами ворожої їм македонської ґрупи революціонерів, що стоїть під проводом Івана Михайлова.

ЗАСУДЖЕНИЙ ЗА ЗАМАХ НА ПРЕЗИДЕНТА.

АТЕНИ, Греція, 22. листопада. — Зофіос Гусіо, кельнер з Лариса, який зробив невдалий замах на життя президента Кондіріотіса в жовтні 1927 року, зістав засуджений на 14 років і три місяці вязниці.

Свідки зізнавали, що засуджений був комуністом. Він сам заявив однак, що його вчинок не мав нічого спільного з комунізмом, а був викликаний роспукою.

Президент Кондіріотіс був тоді легко ранений.

АМЕРИКАНСЬКА КОМПАРТІЯ ВИКЛЮЧИЛА ТРОХ ТРОЦКІСТІВ.

Центральний Виконавчий Комітет Робітничої (Комуністичної) Партії Америки оголосив декларацію "Боротьба проти троцкізму й правої небезпеки", в якій подав до публичного відома, що одноголосним рішенням Політичного Комітету Ц.В.К. з 27. жовтня зістали виключені з партії: Джеймс П. Кенон, член Політичного Комітету; Мартін Аберн, член Ц.В.К., і Макс Шахтман, заступник члена Ц.В.К. В оголошеній декларації говориться:

"Політичний Комітет заявляє, що заяви, зроблені Кеноном, Аберном і Шахтманом, а також заяви інших товаришів, доказали без жадного сумніву, що згадані товариші поділяють погляди троцкістської опозиції, яка є поза Комінтерном, що вони спільно стараються орґанізувати троцкістську фракцію внутрі нашої партії; длятого Політичний Комітет виключує з партії товаришів Кенона, Аберна й Шахтмана, заявляючи рівночасно, що ці товариші мають право апелювати проти виключення до пленуму Ц.В.К., партійної конвенції і Комінтерну".

—Ц.В.К. пояснює, що ці факти не були попередньо оголошені, щоб не відірвати уваги членів і робітничої кляси від виборчої боротьби.

Політичний секретаріят Комуністичного Інтернаціоналу потвердив виключення троцкістів з американської партії.

СПРАВА ВИЗНАННЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ.

ВАШИНҐТОН, 20. листопада. — З огляду на те, що радянський уряд підписав пакт Келоґа, справа визнання Радянського Союза Злученими Державами поставлена тепер на деннім порядку американської політики.

Цю справу будуть обговорювати на сесії конґресу і в сенатськім комітеті для закордонних справ. Деякі сенатори заявляються за визнанням Радянського Союза, а інші є проти того.

Здається, багато буде залежати від того, яке становище займе в цій справі новий президент Гувер.

МАЙНЕРІ ШВЕЦІЇ Й С.Р.С.Р. СКЛИЧУТЬ НАРАДУ.

МОСКВА, 22. листопада. — Отримавши пропозицію від норвезької майнерської юнії скликати спільну конференцію для заключення умови приязни, майнерська юнія Радянського Союза згодилася відбути конференцію в Осльо в місяці січні.

НОВИЙ РУМУНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕВОДИТЬ ДЕЯКІ ЗМІНИ.

БУКАРЕШТ, 21. листопада. — Реґенційна рада підписала декрет про знесення воєнного стану і цензури в Румунії. Дозволено також громадянам відбувати публичні збори. Декрет предложив новий премієр Манію. Виїмковий стан задержується однак в прикордонній полосі, що межує з Радянським Союзом.

БУКАРЕШТ, 21. листопада. — Переводячи реформи в країні, премієр Манію дібрався до румунської жандармерії, що прославлена на весь світ своєю жорстокістю, підкупством та терором. Манію видав наказ відправити зі служби 12 тисяч жандармів.

Прихильники уряду Манію бачуть у цім розпорядженні не лише зменшення величезних коштів, що видаються на жандармерію, але й велику полекшу для населення. На протязі останніх десятьох років румунська жандармерія була занята виключно політичним терором, зверненим проти населення Румунії.

ШВЕДСЬКИЙ ТРОСТ ПЕРЕБИРАЄ МОНОПОЛЬ НА СІРНИКИ.

БІЛГОРОД, Югославія, 24-го листопада. — В заміну за позичку в сумі 22 міліонів долярів, югославський уряд віддав шведському сірниковому тростові югославський сірниковий монополь.

БЕРЛІН, 20-го листопада. — Тут стало відомо, що трост шведських сірників запропонував Румунії позичку, якщо румунський уряд передасть йому державний монополь на сірники в Румунії.

Міністер фінансів говорить, що як тільки уряд згодиться на передачу свого монополю тростові, то справа позички буде залагоджена на протязі кількох днів.

Той сам трост вже позичив Франції 75 міліонів доларів за монополь на продаж сірників в Альжирі та в Індо-Китаю. За сірниковий монополь на Угорщині позичив їй 36 міліонів доларів. Також Югославії позичив 22 міліонів за такий же монополь.

Які величезні торговельні обороти робить цей трост, видно з того, що за 1927 рік чистий його зиск виносив 200 міліонів доларів. З них 45 процент прийшло лише з продажі сірників.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Еміліянович, бувший сербський міністер, помістив статтю, в якій заповідає, що на Балкані мусить прийти до війни через італійські затії.